

طراحی آموزشی

تهیه و تنظیم: میترا مبینی

عضو گروه توسعه استان آذربایجان شرقی

منبع: مقاله " فرایند یاددهی-یادگیری موفق با استفاده از طراحی آموزشی و نظریه آموزشی " ، فنانه منصوری و مهدیه شادمنامن

فرآیند طراحی آموزشی

همانند بسیاری از فعالیتهای دیگر طراحی آموزشی مستلزم طی مراحل و انجام اعمال مشخصی است. این ویژگی باعث می‌شود که آن را یک فرایند بدانیم. در این فرایند وقایع یا رویدادهای لازم به منظور تسهیل یادگیری طراحی می‌گردد. فرایند طراحی آموزشی از مراحل به هم پیوسته و وابسته را شامل می‌شود. **مراحل از قبیل: * تبیین و تحلیل یادگیرنده * تحلیل زمینه * تحلیل اهداف * تدوین هدفها آموزشی * انتخاب راهبردها و ابزارهای سنجش * تولید مواد آموزشی و ارزشیابی عملکرد یادگیرنده در طی فرایند طراحی آموزشی دنبال می‌شوند.**

ویژگی‌های فرآیند طراحی آموزشی

- طراحی آموزشی مانند همه فرایندها آغاز و انجامی دارد.
- فرایند طراحی آموزشی مستلزم بکارگیری روش منظم و مشخص است.
- طراحی آموزشی یک نیروی محرکه دارد و آن نیاز آموزشی است.
- طراحی آموزشی مستلزم یک مجموعه تصمیم‌گیری و انتخاب است.
- طراحی آموزشی باید سنجیده و اندیشیده انجام گیرد.
- عوامل دخیل در طراحی آموزشی که عناصر و مراحل آن را شامل می‌شود بر یکدیگر تاثیر متقابل دارند.
- طراحی آموزشی مستلزم همکاری و مشارکت میان عده‌ای از متخصصان است که طراح آموزشی آنها را با یکدیگر هماهنگ می‌کند.

طرح درس

طرح درس نوعی برنامه‌ریزی برای
معلمین به‌شمار می‌رود که روند
تدریس را به شکل مدون برای یک بازه
تحصیلی در مدرسه مشخص می‌کند.

ساختار و عناصر طرح درس:

- ۱- تعیین موضوع درس
- ۲- تعیین هدف کلی درس
- ۳- نوشتن اهداف جزئی
- ۴- نوشتن اهداف رفتاری: اطلاعات و نگرش‌هایی که از دانش آموزان انتظار داریم پس از تدریس به آنها برسند.
- ۵- تعیین رئوس مطالب و مفاهیم اصلی درس
- ۷- پیش‌بینی دانسته‌های قبلی دانش آموزان (رفتار ورودی)
- ۸- نوشتن سوالات مناسب برای ارزشیابی تشخیصی برای یادگیری درس جدید
- ۹- پیش‌بینی نتیجه ارزشیابی تشخیصی
- ۱۰- چگونگی اجرای تدریس با توجه به اطلاعات استخراج شده
- ۱۱- تعیین مراحل تدریس (اجرای طرح)
- ۱۲- تعیین روش‌های تدریس
- ۱۳- تهیه مواد کمک آموزشی مناسب
- ۱۴- مشخص کردن فعالیت‌های دانش آموزان
- ۱۵- تعیین زمان لازم برای اجرای هر یک از مراحل تدریس
- ۱۶- تعیین نوع ارزشیابی و تهیه سوالات مناسب